

รับสภาพหนี้

รับสภาพหนี้ คือการที่ลูกหนี้ยอมรับว่าตนเป็นหนี้ต่อเจ้าหนี้ว่ามีหนี้กันอยู่จริง และสามารถบังคับได้ตามกฎหมาย โดยจะมีผลทำให้อายุความในการฟ้องร้องดำเนินคดีสะดุดหยุดลง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14 จึงต้องเริ่มนับอายุความใหม่ (ยอมรับก่อนหนี้เดิมจะขาดอายุความ) โดยมีมูลหนี้เกิดขึ้นมีได้หลายทาง เช่น นิติกรรมสัญญา (ซื้อขายสินค้า กู้ยืมเงิน ค่าประกัน) ละเมิด (รับผิดชอบค่าเสียหาย) ลากมิควรได้ เป็นต้น

วิธีการรับสภาพหนี้ ควรทำเป็นหนังสือรับสภาพหนี้โดยไม่จำเป็นจะต้องลงลายมือชื่อของเจ้าหนี้ หรือพยานก็ได้ แต่กฎหมายกำหนดเพียงจะต้องลงลายมือชื่อของลูกหนี้เป็นสำคัญเท่านั้น เพราะถือเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวของลูกหนี้ สำหรับอายุความในการฟ้องคดี หากมีการรับสภาพหนี้ก่อนอายุความเต็มสิ้นสุดอายุความในการฟ้องคดีในกรณีที่มีการผิดสัญญารับสภาพหนี้คือตามอายุความเดิม เป็นจำนวนปีขึ้นอยู่กับอายุความการฟ้องคดีตามมูลหนี้เดิม แต่หากมีการรับสภาพหนี้หลังจากอายุความสิ้นสุดลงแล้ว อายุความในการฟ้องคดีคือ 2 ปีนับแต่วันผิดสัญญา เพราะเป็นกรณีลูกหนี้รับสภาพความผิด (ไม่ใช่รับสภาพหนี้) เพราะเป็นกรณีที่ภายหลังมูลหนี้เดิมขาดอายุความแล้ว ดังนั้นจะมีอายุความ 2 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/35

ในการบรรยายฟ้อง ต้องอ้างถึงมูลหนี้เดิมด้วยเสมอแต่หนังสือรับสภาพหนี้ ไม่ต้องติดอากรแสตมป์ก่อนนำมาใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่ง (หากมีการนำคดีขึ้นสู่ศาลต้องติดอากรด้วย)

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7656/2548 จำเลยที่ 1 ทำหนังสือรับสภาพหนี้กับโจทก์เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2540 โดยรับว่าเป็นหนี้กู้ยืมเงินโจทก์ 60,000 บาท จึงมีผลเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินเป็นหนังสือและเป็นหนังสือรับสภาพหนี้ด้วย การกู้ยืมเงินไม่มีกฎหมายกำหนดอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 ส่วนหนังสือรับสภาพหนี้ไม่มีอายุความในตัวเองเพียงแต่มีผลทำให้อายุความในมูลหนี้เดิมสะดุดหยุดลง เมื่อนับแต่วันที่ 13 พฤษภาคม 2540 ถึงวันที่ 24 ตุลาคม 2544 ซึ่งเป็นวันที่โจทก์ฟ้องคดียังไม่เกิน 10 ปี จึงไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4507/2547 สิทธิเรียกร้องตามความหมายของ ป.พ.พ. มาตรา 193/35 ต้องเป็นกรณีลูกหนี้เป็นหนี้เจ้าหนี้ก่อนแล้ว ต่อมาหนี้ขาดอายุความ ภายหลังจากนั้นลูกหนี้จึงได้รับสภาพความรับผิดโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือ เมื่อหนี้ตามฟ้องเป็นหนี้ซึ่งมีอายุความ 10 ปี โดยขณะที่จำเลยที่ 1 ยอมรับสภาพหนี้ต่อโจทก์เป็นหนังสือนั้นยังไม่ขาดอายุความจึงไม่เข้าลักษณะตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/35 ซึ่งมีอายุความ 2 ปี แต่ต้องใช้อายุความ 10 ปี นับแต่มีการรับสภาพหนี้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/14 และ 193/15

สรุปคือถ้ายอมรับว่ามีหนี้ก่อนหนี้เดิมขาดอายุความ มีกำหนดเวลาฟ้องคดีเพิ่มเติมตามหนี้เดิม ส่วนกรณียอมรับว่ามีหนี้หลังหนี้เดิมขาดอายุความ มีกำหนดเวลาฟ้องคดีเพียง 2 ปีนับแต่วันรับสภาพหนี้

กันทร กฤตรัชตนันต์

นิติกร